

Tarih Tekerrürden İbaretir

– M.Nihat Malkoç · 12 Haziran 2009

TARİH TEKERRÜRDEN İBARETTİR

M.NİHAT MALKOÇ

Dünyada bizim kadar köklü tarihe sahip milletlerin sayısı bir elin parmakları sayısını geçmez. Bu, milletler arenasında iftihar edilecek bir husustur. Bugün cihan hâkimiyeti peşinde koşan ABD'nin ciddi bir tarihî geçmişi yoktur. Üstelik kenetlenmelerini sağlayacak belirgin bir milliyete de sahip değillerdir. Bizde bu ayırt edici özellikler fazlasıyla mevcuttur.

Milletleri bir arada tutan değerlerin başında dil, din ve tarih birliği gelmektedir. Bunlar milletlerin çimentosu kabilindedir. Bizler millet olarak bu kıymetlerden ne kadar istifade ediyoruz? Bu tartışılır!... Bizdeki tarihî birikimler başka milletlerin elinde olsaydı bugünkü konumları çok farklı olurdu. Peki, biz niçin bu özellikleri lehimize kullanamıyoruz?

Malumdur ki tarih tekerrürden, biraz da tefekkürden ibaretir. Gerçi bu çok kere tartışılmıştır. Fakat yaşanan hadiseler tarihin tekerrürden ibaret olduğunu defalarca göstermiştir. Millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy bu hususta şu manzum cevabı veriyor:

"Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!
Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?
'Tarih'i 'tekerrür' diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?"

Biz Türkler bütün tecrübelerimizi belli bedeller karşılığında elde etmişiz. İbret almak için ille de bedel mi vermeliyiz? Ecdadımızın tecrübelerinden yararlanmayı hiç mi akıl etmiyoruz? Mademki bu kadar çileler çektik, bari bunları gelecekteki nesillere aktaralım. Onların da aynı makûs talihe muhatap olmalarına izin vermeyelim. Bununla ilgili olarak Gazeteci-Yazar Ayhan Katırcıkara'dan bir hikâyecik aktarmak istiyorum sizlere:

"Sayın Vehbi Dinçerler Milli Eğitim Bakanı iken, Japonya'dan gelen bir grup resmi konuğu ağırlar. Sohbet sırasında Vehbi Bey Japon Heyet Başkanı'na sorar; Çocuklarınızda, gençlerinizde millî kişiliklerinizi, değerlerinizi nasıl koruyor, nasıl eğitiyorsunuz?"

Japon anlatır, bizim heyettekiler hayretler içinde dinler: -Çocuklarımız okula başlamadan onları gruplar halinde çok hızlı trenlere bindirerek, 200 km hızla ülkeyi şöyle bir dolaştırırız. Amerikalıların attığı atom

bombasıyla harabeye dönen Hiroşima'ya götürürüz onları. Burda onlara deriz ki 'Çalışırsanız, bizimkilerden daha hızlı teknolojiler geliştirirsiniz. Geriye değil, ileriye gidirsiniz. Çalışmazsanız, düşman gelir sadece bir kentinizi değil, bütün ülkeyi bu hâle getirir. Takdir sizin.' Hepsi bu... Özel bir şey yapmıyoruz..."

Pür dikkat bizimkiler... Herkes hayret içindedir. Japon anlatmaya devam eder: -Sizde bizden çok daha önemli yerler var. Meselâ Çanakkale... Gençler ilk mektebe gitmeden bu bölgeyi görmeli. Sizin İtilaf devletlerine karşı gösterdiğiniz kahramanlık bir destan gibi... Gençler bunu iyi bellemeli. Yedi düvele karşı çarpıştınız. Teslim olmadınız. Bunu izah etmek öyle pek kolay olmuyor, Çanakkale Boğazı'nı görmeden, bilmeden, tanımadan..."

Adını tarihe altın harflerle kazıyan mübarek ceddimizin geride bıraktığı şanlı mâziye sırtımızı dayayarak ondan aldığımız güç ve moralle geleceğe emin adımlarla koşmalıyız. Bizler tarihi dört duvar arasında kuru malumatlarla aktarıyoruz çocuklarımıza. Onlara ancak tarihî olayların kronolojisini ezberlettiriyoruz. Bu da onlara nefretten başka bir şey kazandırmıyor. Hangi birimiz öğrencilerimize Çanakkale Savaşları'nı, hadiselerin yaşandığı ortamda anlatma imkânını zorladık? Teşebbüs ettik de engellerle mi karşılaştık, bir düşünün.

Tarih kuru malumatlarla öğrenilmez; öğrenilse de kişiye bir şey kazandırmaz. Tarih sevdirmelidir öncelikle. Kronolojik olaylar ezberletilse de zihinlerde kalıcı izler bırakmaz. Bu bilgiler, o şahsa millî ve maneî şuur da ver(e)mez. Bu aslında sadece tarihle sınırlı bir durum da değildir; her alanda geçerlidir. İstanbul'da görev yapan bir edebiyat öğretmeni Şeyh Galip'i anlatırken kitabî bilgileri bir kenara bırakarak, öğrencilerini Beyoğlu'ndaki Galata Mevlevihanesi'ne götürerek söz konusu şairi o iklimde anlatsa ve yaşatsa, öğrencilerine ömürleri boyunca unutamayacakları bir eğitim vermiş olur. Eğitimde esas olan budur zaten...